

Field : Sport Sciences

Type : Research Article

Received: 22.05.2017 - *Corrected*: 24.10.2017 - *Accepted*: 27.10.2017

Davranış Değişim Basamakları ve Cinsiyete Göre Seyircilerin Saldırganlık Düzeyleri

Ahmet Naci DİLEK¹, Osman İMAMOĞLU², Alperen ERKİN²

¹Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın, TÜRKİYE

¹OMÜ, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun, TÜRKİYE

E-Posta: ahmetbosna@yahoo.com

Öz

Bu çalışmanın amacı davranış değişim basamakları ve cinsiyete göre üniversite okuyan futbol seyircilerin saldırganlık düzeylerinin araştırılmasıdır. 2017 Futbol sezonunda üniversite öğrencisi 564 Futbol seyircilerine Saldırganlık ölçeği ve davranış değişim basamakları anketi doldurtulmuştur. İstatistiksel işlemlerde T-testi, tek yönlü varyans analizi ve LSD testleri uygulanmıştır. Çoğunluğu spor eğitilmiş seyircilerin cinsiyete göre saldırganlık toplam puanları kadınlarda 45,40 ve erkeklerde 59,96 puan bulunmuştur. Cinsiyete göre davranış, bilişsel, duyuşsal ve toplam ölçek puanlarında kadınlarla erkekler arasındaki puan farklılıkları anlamlıdır ($p < 0,001$). Her iki cinste orta saldırganlık düzeyinde olmakla birlikte Kadın seyircilerin saldırganlık düzeyleri erkek seyircilere göre daha düşüktür. Davranış değişim basamaklarına göre toplam saldırganlık ölçek puanlarına bakılınca en yüksek ortalama eğilim öncesi 62,54 ve en düşük devamlılık aşamasında olanlarda 54,25 puan bulunmuştur. Davranış değişim basamaklarına göre toplam ölçek ve alt ölçeklerde anlamlı bir değişim vardır ($p < 0,05$). Eğilim öncesi aşamasında olanlardan, eğilim, hazırlık, hareket ve devamlılık aşamasına doğru puanlar düşmektedir. Üniversite Öğrencisi futbol Seyircilerinde davranış değişim basamaklarına göre aktivite düzeyi arttıkça saldırganlık düzeylerinin azaldığı bulunmuştur. Davranış değişim basamaklarına göre spor yapmaya eğilimi olmayanlar ve niyetlenenlere göre sporu yapanların daha düşük saldırganlık düzeyine sahip oldukları sonucuna varılmıştır. Seyircilerin saldırganlık düzeylerini azaltmada spor yapma oranlarının artırılması önerilmiştir

Anahtar Kelimeler: Saldırganlık, Davranış, Seyirci

Aggression Levels of Spectators in Terms of Stages of Behavior Change and Gender

Abstract

The objective of this study is to examine the levels of aggression in football spectators attending university in terms of stages of behavior change and gender. 564 football spectators who were university students in 2017 Football Season filled in the Aggression Scale and Stages of Behavior Change Questionnaire. T-test, one way variance analysis and LSD tests were conducted for statistical analysis. Total aggression scores of the spectators, most of whom were educated in sports, was found as 45.40 in women and 59.96 in men. The differences between the behavioral, cognitive, affective and total scale scores of men and women were found to be significant ($p < 0,001$). While both genders were found to have intermediate levels of aggression, the aggression levels of women spectators were found to be lower when compared with men. When total aggression scale scores were analyzed in terms of the stages of behavior change, the highest average was found in those within the pre-contemplative stage with 62.54, while the lowest average was found in those within the maintenance state with 54.25. There is a significant difference between total scale and sub-scales in terms of the stages of behavior change ($p < 0,05$). The scores of those within the stage of pre-contemplation decrease as the stages advance to contemplation, preparation, action and maintenance. The aggression levels of university student football spectators were found to decrease as the level of activity increased according to the stages of behavior change. According to the stages of behavior change, it was concluded that the participants who were doing sports had lower aggression levels when compared with those who were not contemplating or those who were contemplating to do sports. It was suggested that the rates of doing sport should be increased in order to decrease the aggression levels of spectators.

Keywords: Aggression, Behavior, Spectator

Giriş

Saldırganlık sözlü, fiziksel ya da dolaylı olarak bir başkasına zarar vermeyi amaçlayan herhangi bir harekettir. Saldırganlık sözcüğü genelde olumsuz bir davranış olarak algılanmasına rağmen, temel anlamda bir yere veya kimseye yaklaşmak, bir şeye başlamak fakat aynı zamanda saldırmak üzere atılmak anlamlarına gelmektedir. Fakat günümüzde saldırganlık, canlı ya da cansız herhangi bir objeye zarar verici, yaralayıcı, hatta öldürücü, zedeleyici davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Kesen ve ark.,2007). Saldırganlıkta ise kişi ya da grup tarafından diğerine zarar vermek amacıyla davranış gerçekleştirilmektedir. Saldırganlık bir davranış olarak tanımlandığında, davranışa dönüştürülemeyen düşmanlık duyguları tanımın dışında bırakılmaktadır. Fiziksel saldırganlık (örneğin, birisine vurma) ve sözel saldırganlık (örneğin, aşağılama, suçlama) ise tanıma dahil edilmektedir (Bilgin, 1988). Gerek Türkiye’de gerekse dünyada, ulusal ve uluslararası müsabakalarda herhangi bir neden ile özellikle son yıllarda ölüm ve yaralanmalarla sonuçlanan saha içi ve dışı seyirci saldırganlığı ve şiddet olayları yaşanmaktadır. Seyircilerin saldırganlık ve şiddet göstermesi müsabaka sırasında veya sonrasında istenmeyen olaylardır (Şanlı ve Güçlü,2015).

Fiziksel olarak hareketsizliğin en önemli sağlık problemleri arasında yer alması dünyanın birçok ülkesinde bireylerin egzersize yönelmelerini sağlayabilecek olan projelere önem verilmesine yol açmıştır. Bireyin fiziksel aktivite yapması, sürdürmesi veya bırakmasına neden olan faktörlerin açık olarak belirlenmesinin zorluğu, araştırmacıları farklı kuram ve araştırma tasarımları kullanmaya yönelmiştir. Çünkü fiziksel aktivite tutumunun, fiziksel aktivite yapma isteğinin veya niyetinin, algılanan yarar veya engellerin hangisinin, bireyin fiziksel aktiviteye katılımında, devam ettirmesinde veya bırakmasında daha çok belirleyici olduğunun net kanıtı yoktur (Oral ve Akto,2014; Lankenau, Solari, Pratt, 2004). Transteoretik modelde egzersiz yapmaya yönelik davranış değişikliği beş aşamada incelenmektedir (Marcus ve Lewis, 2003). Bunlar; niyet öncesi, niyet, hazırlık, hareket ve devamlılıktır. Kişiler içinde buldukları egzersiz yönelik basamaklarda ilerledikçe; fiziksel etkinliklere düzenli olarak katıldıkları ve egzersiz yönelik davranışlarını da olumlu anlamda değiştirdikleri görülmektedir (Spencer, Adams, Malone, Roy, Yost, 2006). Egzersiz yönelik davranış değişim aşamasının ilk basamağı olan niyet öncesinde bireylerin gelecekteki altı ay içerisinde egzersiz yapmak ile ilgili hiçbir niyeti olmazken, onlara fiziksel aktivitenin sağlıklarının geliştirilmesindeki önemi anlamaları ve aktif olduklarında dikkat edecekleri hususlarla ilgili bilgilendirilmeleri konusunda yardıma ihtiyaçları vardır. Çoğu zaman egzersiz yapmaya zaman bulamayanlara zaman yönetimi konusunda yardımcı olunabilir. Niyet eğilimi ikinci basamağı oluşturmaktadır. Birey fiziksel olarak aktif değildir. Fakat aktif olmayı düşünmektedir. Aktif olması için gereken adımları atması sağlanmalıdır. Üçüncü basamakta, hazırlık eğiliminde olan birey fiziksel olarak aktiftir. Fakat istenilen seviye değildir. Katılım istenilen seviyeye çıkarılmalıdır. Dördüncü basamakta hareket eğiliminde olan birey istenilen seviyede fiziksel aktivite seviyesini korumaktadır. Fakat 6 aydan daha kısa süredir devam ettirmektedir. Beşinci basamakta devamlılık eğiliminde olan birey, 6 aydan daha fazla süredir orta seviyede (moderato) düzenli fiziksel aktivite yapmaktadır. Her iki basamaktaki en önemli strateji gelecekte fiziksel aktiviteye ara verilmesine sebep olacak muhtemel risklere karşı önlemler almak olacaktır (Çeker ve ark.,2013).

Fiziksel olarak aktif olanların saldırganlık düzeylerinin düşeceği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışma çoğunluğu spor eğitimi almakta olan seyircilerin davranış değişim basamaklarına ve cinsiyete göre saldırganlık durumlarının belirlenmesine de katkıda bulunabilir.

Materyal ve Metot

Araştırmada 2017 Futbol sezonunda üniversite öğrencisi 564 Futbol seyircilerine anketler uygulanmıştır. Anketler maç anında değil, taraftar derneklerinde ve okudukları Fakülteler de uygulanmıştır.

Sporda Seyirci Saldırganlığı ve Şiddet Ölçeği: Şanlı ve Güçlü (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sporda Seyirci Saldırganlığı ve Şiddet Ölçeği” kullanılmıştır. 21 maddeden oluşan 5 aralıklı likert türü bir ölçektir. Ölçek, yargıların üç değerlendirme basamağına göre yapıldığı üç alt ölçeği içermektedir. Ölçeğe ilişkin alt ölçekler; 1) Bilişsel düzeyde saldırganlık 2) Duyuşsal düzeyde saldırganlık ve 3) Davranışsal düzeyde saldırganlıktır. Ölçek, alt ölçeklerin her birinin saldırganlık boyutunu ölçmeyi hedefleyen davranışsal ve bilişsel düzeyde 8'er soru ile duyuşsal düzeyde 5 soru içermektedir. Maddeler “Hiçbir Zaman(1), “Nadiren” (2), “Ara Sıra” (3), “Sıklıkla” (4), “Her zaman” (5) biçiminde beşli derecelendirme seçenekleri oluşturulmuştur. Ayrıca araştırmacılar tarafından bu ölçek amaca göre, toplam saldırganlık puanı üzerinden ve alt (1-35), orta (36-70) ve yüksek düzeyde (71-105) saldırganlık boyutları olarak da kullanılabilir. Bizim çalışmamızda Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlık katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur.

Egzersiz Davranışı Değişim Basamakları: Anketinin, Türkçe versiyonuna ait geçerlik ve güvenilirlik çalışması Cengiz ve ark. (2010) tarafından yapılmıştır (öncü ve Alemdağ,2015). Bireylerin egzersiz yapma niyetleri ve egzersize katılma alışkanlıkları, maddelere verdikleri yanıtlara göre puanlamaları beş ayrı egzersiz davranış aşaması basamağına ayrılmıştır. Bunlar; eğilim öncesi, eğilim, hazırlık, hareket ve devamlılıktır. Eğilim Öncesi; 1. Soru=Hayır; 2. Soru=Hayır, Eğilim; 1. Soru=Hayır; 2. Soru=Evet, Hazırlık; 1. Soru=Evet; 3. Soru=Hayır, Hareket; 1. Soru=Evet; 3. Soru=Evet; 4. Soru=Hayır, Devamlılık; 1. Soru=Evet; 3. Soru=Evet; 4. Soru=Evet (Marcus ve Lewis, 2003). Bizim çalışmamızda Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlık katsayısı 0.83 olarak bulunmuştur.

Egzersiz Davranışı Değişim Basamakları: Anketinin, Türkçe versiyonuna ait geçerlik ve güvenilirlik çalışması Cengiz ve ark. (2010) tarafından yapılmıştır (öncü ve Alemdağ,2015). Bireylerin egzersiz yapma niyetleri ve egzersize katılma alışkanlıkları, maddelere verdikleri yanıtlara göre puanlamaları beş ayrı egzersiz davranış aşaması basamağına ayrılmıştır. Bunlar; eğilim öncesi, eğilim, hazırlık, hareket ve devamlılıktır. Eğilim Öncesi; 1. Soru=Hayır; 2. Soru=Hayır, Eğilim; 1. Soru=Hayır; 2. Soru=Evet, Hazırlık; 1. Soru=Evet; 3. Soru=Hayır, Hareket; 1. Soru=Evet; 3. Soru=Evet; 4. Soru=Hayır, Devamlılık; 1. Soru=Evet; 3. Soru=Evet; 4. Soru=Evet (Marcus ve Lewis, 2003). Bizim çalışmamızda Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlık katsayısı 0.83 olarak bulunmuştur.

İstatistiksel işlemler: Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. İstatistiksel işlemlerde T-testi, tek yönlü varyans analizi ve LSD testleri uygulanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde Dart sporcularına uygulatılmış olan ölçek formu sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. İstatistiksel analizlerden elde edilen veriler tablo haline getirilerek yorumlanmıştır.

Tablo 1. Seyircilerin Cinsiyete Göre Saldırıcılık Düzeylerinin Karşılaştırılması

		Cinsiyet	N	Orta.	St sapma	t
Saldırıcılık	Davranış	Kadın	90	12,53	4,48	-7,61**
		Erkek	474	19,02	7,84	
	Bilişsel	Kadın	90	16,33	5,32	-7,14**
		Erkek	474	21,48	6,31	
	Duyuşsal	Kadın	90	16,53	6,30	-5,66**
		Erkek	474	19,54	4,24	
	Toplam puan	Kadın	90	45,40	14,02	-8,51**
		Erkek	474	59,96	15,04	

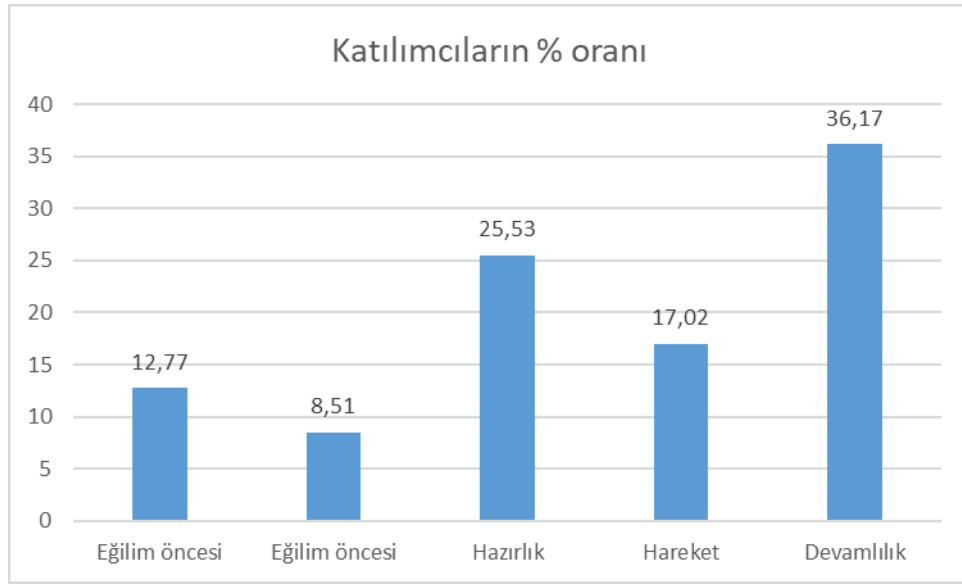
Tablo 2. Egzersiz Davranışı Değişim Basamaklarına Göre Saldırıcılık Düzeyleri

		N	ort	St.sap	Min.	Maks.	F/LSD
Davranış	Eğilim Öncesi (1)	72	20,58	9,98	9,00	35,00	3,20* 1>4,5
	Eğilim (2)	48	18,63	8,72	9,00	27,00	
	Hazırlık (3)	144	18,50	7,55	8,00	30,00	
	Hareket (4)	96	17,58	6,40	8,00	34,00	
	Devamlılık (5)	204	16,97	5,87	8,00	38,00	
Bilişsel	Eğilim Öncesi (1)	72	22,13	7,56	10,00	35,00	2,30* 1,2>4,5
	Eğilim (2)	48	21,75	6,75	12,00	33,00	
	Hazırlık (3)	144	20,92	6,49	8,00	34,00	
	Hareket (4)	96	20,06	6,35	13,00	37,00	
	Devamlılık (5)	204	19,90	5,83	11,00	29,00	
Duyuşsal	Eğilim Öncesi (1)	72	19,83	3,87	11,00	25,00	2,92* 1,2>4,5
	Eğilim (2)	48	19,42	5,10	10,00	24,00	
	Hazırlık (3)	144	19,25	5,18	5,00	25,00	
	Hareket (4)	96	18,71	4,53	10,00	25,00	
	Devamlılık (5)	204	17,38	4,65	6,00	25,00	
Toplam	Eğilim Öncesi (1)	72	62,54	19,04	30,00	89,00	2,88*

saldırıcılık	Eğilim (2)	48	59,8	14,96	37,00	82,00	1,2>4,5
	Hazırlık (3)	144	58,67	15,98	21,00	84,00	
	Hareket (4)	96	56,35	16,60	37,00	93,00	
	Devamlılık (5)	204	54,25	14,00	26,00	80,00	

*p<0,05 ve **p<0,001

Grafik 1. Davranış değişim basamaklarına göre katılımcıların %dağılım oranı

564 katılımcının en düşük oranı % 8,51 ile eğilim öncesi iken en fazla %36,17 ile egzersizde devamlılık aşamasında oldukları bulunmuştur.

Tablo 3. Davranış Düzeyi ile Saldırıcılık Alt Ölçek ve Toplam Ölçek Puanları Arasında İlişki

	Davranış	Bilişsel	Duyuşsal	Toplam saldırıcılık
Davranış düzeyi	-,127**	-,045	-,026	-,089*
Davranış		,711**	,336**	,884**
Bilişsel			,468**	,899**
Duyuşsal				,658**

Sonuç

Çoğunluğu spor eğitilmiş üniversite öğrencileri seviyesinde seyircilerin saldırganlık, basamaklarına göre araştırılmıştır.

Ceylan (2012) çalışmasında antrenörlük bölümü öğrencilerin öğretmenlik ve yöneticilik bölümlerine göre daha saldırgan (88-92 puan aralığında saldırganlık puanları), cinsiyetler açısından erkekler daha saldırgan bulunmuştur. Erşan ve ark (2009) çalışmalarında saldırganlık ölçeği puan ortalamalarını arasındaki yaşa, cinsiyete, bölüm ve branşa göre farklar istatistiksel yönden anlamlı bulunmamıştır. Yıldırım ve Abakay (2011) çalışmalarında Hokeycilerde saldırganlık düzeyi yıkıcı saldırganlık 32,13 ve edilgen saldırganlık 35,13 bulunurken atılgnlık 52,56 puan ortalaması bulunmuştur. Bu çalışmada çoğunluğu spor eğitilmiş seyircilerin cinsiyete göre saldırganlık toplam puanları kadınlarda 45,40 ve erkeklerde 59,96 bulunmuştur. Saldırganlık ölçek puanlamasına göre (36-70 puan aralığı=orta) her iki grupta orta düzeyde saldırganlık puanlarına sahiptirler (Tablo 1). Bununla birlikte cinsiyete göre davranış, bilişsel, duyuşsal ve toplam ölçek puanlarında kadınlarla erkekler arasındaki puan farklılıkları anlamlıdır ($p<0,001$). Kadın seyircilerin saldırganlık düzeyleri erkek seyircilere göre daha düşüktür.

Cengiz (2007) , Miçooğulları ve ark. (2010), Tümer ve ark. (2013), Çeker ve ark (2013), Oral ve Aktop (2014), Menevşe (2015), Kitiş ve Gümüş (2015), Abdurrahman ve ark. (2013) ve Öncü ve Alemdağ (2015) çalışmalarında Davranış değişim basamaklarına göre % oranları değişmekle beraber çoğunluğun niyet öncesi, niyet ve hazırlık aşamalarında olduğunu bulmuşlardır. Bu çalışmada davranış değişim basamaklarına en fazla kişinin devamlılık aşamasında olanlar %36,17 (204 kişi) ve en az kişinin ise eğilim öncesi aşamasında olanlar % 8,17 (48 kişi) olduğu bulunmuştur. Özellikle bizim çalışmamızda diğerlerinden çok farklıdır. Bunun nedeni seyirci olarak anket uygulanan kişilerin çoğunluğunun Spor eğitimi alan öğrenciler olmasına bağlanmıştır. Bu çalışmada davranış değişim basamaklarına göre toplam saldırganlık ölçek puanlarına bakılınca en yüksek ortalama eğilim öncesi 62,54 ve en düşük devamlılık aşamasında olanlarda 54,25 puan bulunmuştur (Tablo2). Eğilim öncesi aşamasında olanlardan, eğilim, hazırlık, hareket ve devamlılık aşamasına doğru puanlar düşmektedir. Davranış değişim basamaklarına göre toplam ölçek ve alt ölçeklerde anlamlı bir değişim vardır ($p<0,05$). Egzersiz davranış değişim basamaklarına göre davranış aşamasında olanlarda eğilim öncesinde olanların saldırganlık düzeyleri hareket ve devamlılık aşamasında olanlardan anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). Bilişsel ve duyuşsal saldırganlık durumunda ise eğilim öncesi ve eğilim aşamasında olanlar hareket ve harekette devamlılık aşamasında olanlardan yüksek saldırganlık puanına sahip olmaları anlamlıdır ($p<0,05$). Toplam saldırganlık puanında eğilim öncesi ve eğilim aşamasında olanların saldırganlık puanları hareket ve harekette devamlılık aşamasında olanlardan yüksek bulunması anlamlıdır ($p<0,05$).

Davranış düzeyi ile saldırganlık toplam ölçek ve alt ölçeklerle arasında negatif korelasyon vardır (Tablo 3). Bunlardan toplam ölçek ve saldırgan davranışlar arasında negatif yönde korelasyon anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$ ve $p<0,001$). Aktivite düzeyi arttıkça saldırganlık azalacağını düşünebiliriz.

Sonuç olarak Üniversite Öğrencisi futbol Seyircilerinde davranış değişim basamaklarına göre aktivite düzeyi arttıkça saldırganlık düzeylerinin azaldığı bulunmuştur. Davranış değişim basamaklarına göre spor yapmaya eğilimi olmayanlar ve niyetlenenlere göre sporu yapanların

daha düşük saldırganlık düzeyine sahip oldukları sonucuna varılmıştır. Seyircilerin saldırganlık düzeylerini azaltmada spor yapma oranlarının artırılması önerilmiştir.

KAYNAKÇA

- Bilgin, N. (1988). Sosyal Psikolojiye Giriş, İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları
- Cengiz, C. (2007). Physical activity and exercise stages of change levels of middle east technical university students. Middle East Technical University, Unpublished Master Thesis.
- Ceylan, D., (2012). BESYO Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksek Okulu Spor Yöneticiliği Bölümü Mezuniyet Tezi.
- Çeker, A., Çekin, R., Ziyagil. MA., (2013). Farklı yaş gruplarındaki kadın ve erkeklerin düzenli fiziksel aktiviteye katılım davranışı değişim basamakları. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 8(1).
- Erşan, EE., Doğan, O., Doğan, S. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin sosyodemografik açıdan değerlendirilmesi, Cumhuriyet Tıp Dergisi, 31: 231-238
- Gümüş, Y., Kitiş, Y., (2015). Egzersiz Davranış Değişimi Ölçeklerinin Geçerlik ve Güvenirliği, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, s. 1–19
- Kesen, NF., Deniz, ME., Durmuşoğlu, N. (2007). Ergenlerde saldırganlık ve öfke düzeyleri arasındaki ilişki: Yetiştirme yurtları üzerinde bir araştırma. SÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 17: 353-64,
- Lankenau, B., Solari, A., Pratt, M. (2004). International physicalactivitypolicydevelopment: A commentary. PublicHealthReports, 19, 352-355.
- Marcus, BH., and Lewis, BA. (2003). Physical Activity and The Stages of Motivational Readiness for Change Model. Research Digest, President's Council on Physical Fitness and Sports, series: 4, No:1, 1-8.
- Menteş, A., (2007). Lise öğrencilerinin atılganlık düzeyine sporun etkisi, Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Menevşe, A.,(2015). Kadınların vücut kompozisyonu ile düzenli egzersiz yapmaya yönelik davranış değiştirme isteklerine sosyal ve bedeni çevrenin etkisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Kasım.1-96
- Miçooğulları, BO., Cengiz, C., Aşçı, F., Kirazcı, H. (2010). Genç yetişkin insanların egzersiz öz yeterlik ve egzersize bakış açılarının cinsiyet ve egzersiz davranışı değişim basamaklarına göre incelenmesi. Spor Bilimleri Dergisi/Hacettepe Journal of Sport Sciences, 21(2):49-59.
- Oral C., Akto A. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Egzersiz Öz yeterlik Düzeyleri ve Egzersiz Davranış Değişim Basamaklarının İncelenmesi, International Journal of Science Culture and Sport , Special Issue 2, pp.287-300.ISSN: 2148-1148 Doi: 10.14486/IJSCS201
- Öncü, E. Alemdağ, S. (2015). Öğretmen Adaylarının Fiziksel Aktiviteye Katılım ve Sosyal Görünüş Kaygılarının İncelenmesi, International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS), Special Issue 3, s.287-300, ISSN : 2148-1148 Doi : 10.14486/IJSCS291
- Spencer, L., Adams, TB., Malone, S., Roy, L., Yost, E. (2006). Applying the transtheoretical model to exercise: A systematic and comprehensive review of the literature, Health Promotion Practice, 7, 428 – 443.

Şanlı, S., Güçlü, M. (2015). Sporda Seyirci Saldırganlığı ve Şiddet Ölçeği'nin (SSAVS) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Turkish Journal of Psychology,s.1-12

Tümer, A., Arslan, AS., Pehlivan, Ç, Sunna, E., Koç, O. (2013). Yetişkinlerin egzersiz davranışının transteoretik modele göre incelenmesi. Sağlık ve Toplum Yıl:23, Sayı: 1, 24-31.

Yıldırım A., Abakay U. (2015). Hokeycilerin İletişim Becerileri ve Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2(1),17-28